

Stockholm den 7 mars 2023
Dnr 23019

Till kulturminister Parisa Liljestrand

Till finansmarknadsminister Niklas Wykman

Kungl. Musikaliska Akademien har under de senaste åren tillsammans med andra hyresgäster i det s.k. Musikaliska kvarteret Ladugårdsbron 14 ägnat avsevärd tid och betydande ekonomiska medel för att hantera och söka lösa de respektive uppsägningar av hyresavtal som Statens Fastighetsverk riktat mot hyresgästerna i kvarteret. Som ni vet handlar det om en höjning med 56% av Blåsarsymfonikernas hyra i ett slag, medan Kungl. Musikaliska Akademien presenterats med en stegvis hyreshöjning med upp till 80% jämfört med hyresnivå 2022. Fastighetsverkets enda (!) argument är att hyran ”behöver marknadsanpassas”, samtidigt som man är mycket tydlig med att man trots hyreshöjningen inte avser göra några hyresgäst- eller tillgänglighetsanpassningar.

I Blåsarsymfonikernas fall avses Nybrokajen 11 med Musikaliskas Stora sal m.m. Byggnaden uppfördes 1878 enkom för att husera Musikaliska Akademiens undervisning, Sveriges då enda läroverk för musikstudier på högsta nivå, inkluderande Sveriges första konsertscen. Att som Statens Fastighetsverk med ett styrelsebeslut i oktober 2022 avfärda ett liggande förslag, som utarbetats gemensamt på tjänstemannanivå mellan Blåsarsymfonikerna och myndigheten efter flera år av kostsamma förhandlingar, med sikte på uppsägning och avflyttning är oacceptabelt av flera skäl. Lokalen är historiskt och arkitektoniskt knuten till musikalisk verksamhet, och där finns ett existerande och rikt kulturliv som kommer att raderas eftersom Blåsarsymfonikerna inte kommer att klara av den nya hyressättningen. Att regeringen skulle medverka till en sådan utarmning av ett levande kulturliv in i Stockholms innerstad vore minst sagt överraskande.

För akademiens del i andra änden av kvarteret vid Blasieholmstorg 8 har det inte gjorts någon lokalanpassning sedan en renovering på 1990-talet. Fortfarande saknas hiss, trots att två av akademien finansierade arkitektritade förslag inlämnats till Fastighetsverket. Allmän handikappanpassning av lokalerna inklusive toaletter saknas helt, samt att ventilation och klimatreglering är mycket besvärlig och svårlöst enligt Fastighetsverkets egen analys. Fasaden är i dåligt skick och den balkong akademien förfogar över mot innergården har belagts med användningsförbud p.g.a. rasrisk. Det är fullständigt orimligt att Fastighetsverket önskar påföra akademien en hyresökning på 80% utan att överhuvudtaget erbjuda någon anpassning av lokalerna. Vi hävdar dessutom att argumentet för ”marknadsanpassning” helt saknar verklighetsförankring för de unika lokaler som akademien idag hyr.

— KUNGL. MUSIKALISKA —
— AKADEMIEN —

Både akademien och Blåsarsymfonikerna har uppvakttat departement och riksdagsutskott under flera år för att få stöd för respektive utsatta positioner, även om grundförutsättningarna samtidigt skiljer sig åt - akademien kan/får exempelvis inte bedriva kommersiell verksamhet och kan alltså inte finansiera en hyreshöjning genom exempelvis inkomstbringande arrangemang.

Diskussionerna med Statens Fastighetsverk har inte resulterat i något akademien från sin sida kan beteckna som en rimlig långsiktig lösning. Akademien har erhållit ett hyresavtal giltigt till årets slut (höjning med 16% plus index) med oklart syfte vad som skulle kunna åstadkommas under året i fortsatta förhandlingar. Blåsarsymfonikernas situation och den ytterst klandervärda situation som där ligger för handen, nämligen att Musikaliska kvarteret med dess olika scener och rum för det fria musiklivet tillika Sveriges äldsta konserthusscen, invigd som Kungl. Musikaliska Akademiens aula och konsertstrad (inklusive de första 25 årens Nobelprisutdelningar) - hotas av stängning till hösten med utflyttning av såväl Blåsarsymfonikerna som Riksförbundet för Folkmusik och Dans, Blinda Tigerns Musikerkollektiv samt kammarmusikfestivalen Stockholm Early Music.

I dagsläget anser akademien att regeringen måste agera skyndsamt på följande:

1. Statens Fastighetsverk förefaller ha fastnat i en ensidig tolkning av sitt uppdrag som resulterar i krav på marknadsmässig hyressättning även i kulturfastigheter som helt saknar förutsättningar att ens kunna bedömas ur en marknadsmässig synvinkel (exempelvis k-märkning, extremt specialiserad funktion enkom för tilltänkt kulturinstitutioners behov o.s.v.). Här bör erinras om att förordningen om statlig uthyrning ger möjlighet till att anpassa hyresnivån givet ekonomiska och tekniska förutsättningar.
2. En hyreshöjning med 80% för akademien saknar all sans och vett, och ska enligt Fastighetsverket heller inte kompenseras av någon hyresgäst- eller tillgänglighetsanpassning – vilket ändå kunde motivera en viss höjning.
3. Den ökade kostnaden för akademien och för Musikaliska kvarteret med Fastighetsverkets nya avtal rör sig om ca 4 miljoner kronor per år, vilket är betydande medel för redan svagt finansierade kulturinstitutioner. Detta kan jämföras med de kostnader som nu beräknas för ett renoverat eller nybyggt operahus i Stockholm på 6–10 miljarder kronor.

Vi finner det minst sagt anmärkningsvärt att regeringen låter sin myndighet Statens Fastighetsverk agera fritt i dessa frågor, med den välförtjänta uppmärksamhet detta ges i media och kulturliv, utan att sätta ned foten och skydda kulturen!

För Kungl. Musikaliska Akademien,

Susanne Rydén
Preses

Fredrik Wetterqvist
Ständig sekreterare